

**VALSTYBINĖS DRAUDIMO PRIEŽIŪROS TARNYBOS
PRIE FINANSŲ MINISTERIJOS VALDYBA**

**NUTARIMAS
DĖL VALSTYBINĖS DRAUDIMO PRIEŽIŪROS TARNYBOS
PRIE FINANSŲ MINISTERIJOS VALDYBOS 2002 M. BALANDŽIO 30 D.
NUTARIMO NR. 78 „DĖL STATINIO PROJEKTUOTOJO
CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS PRIVALOMOJO DRAUDIMO Taisyklių Patvirtinimo“
PAKEITIMO**

2003 m. birželio 25 d. Nr.N-242
Vilnius

Valstybinės draudimo priežiūros tarnybos prie Finansų ministerijos valdyba n u t a r i a:

Pakeisti Statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisykles, patvirtintas Valstybinės draudimo priežiūros tarnybos prie Finansų ministerijos valdybos 2002 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr. 78 “Dėl Statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklių patvirtinimo” (Žin., 2002, Nr. 46-1778) ir išdėstyti jas nauja redakcija (priedama).

Valstybinės draudimo priežiūros tarnybos valdybos pirmininkas Edvinas Vasilis – Vasiliauskas

PATVIRTINTA

Valstybinės draudimo priežiūros tarnybos prie Finansų ministerijos valdybos 2002 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr. 78 (Valstybinės draudimo priežiūros tarnybos prie Finansų ministerijos valdybos 2003 m. birželio 25 d. nutarimo Nr.N-242 redakcija)

STATINIO PROJEKTUOTOJO CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS PRIVALOMOJO DRAUDIMO Taisyklės NR.103

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklės (toliau - taisyklės) reglamentuoja Statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutarties (toliau - draudimo sutartis) sąlygas, draudimo sutarties šalių - draudiko ir draudėjo - ikisutartines ir sutartines teises ir pareigas.
2. Statinio projektuotojo civilinės atsakomybės draudimas apima ir jo subrangovų civilinę atsakomybę. Draudėjas yra atsakingas už jo subrangovų pareigų vykdymą.
3. Statinio projektuotojas privalo savo civilinę atsakomybę apdrausti pagal kiekvieną statinio projektą atskirai arba pagal projektavimo įmonės projektavimo darbų mastą per metus. Statinio projektuotojas neprivalo drausti savo civilinės atsakomybės projektuodamas nesudėtingus statinius.
4. Sudarius draudimo sutartį, šiose taisyklėse nurodytos draudimo sutarties sąlygos tampa draudimo sutarties dalimi.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

5. Draudikas - draudimo įmonė, turinti Valstybinės draudimo priežiūros tarnybos prie Finansų ministerijos valdybos išduotą leidimą vykdyti statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą ir sudariusi su draudėju draudimo sutartį.
6. Draudėjas – statinio projektuotojas, kuris sudarė draudimo sutartį su draudiku.
7. Draudimo suma - draudimo liudijime (polise) nurodyta pinigų suma, kuria yra draudžiami draudėjo turiniai interesai.
8. Draudimo įmoka - draudimo sutartyje nustatyti draudėjui privalomi mokėjimai už draudiminę apsaugą.
9. Tretysis asmuo – asmuo, kurio draudėjas nenurodo draudimo sutartyje, bet kuris taisyklėse nurodytomis sąlygomis įgyja teisę į draudimo išmoką. Šiose taisyklėse vartojama sąvoka “tretysis asmuo” apima ir statytoją (užsakovą). Trečiuoju asmeniu laikomas:
  - 9.1. asmuo, kuriam padaryta žala turtui dėl netinkamai atlikto statinio projektavimo. Žala turtui nustatoma įstatymų nustatyta tvarka;
  - 9.2. asmuo, kuriam padaryta žala sveikatai dėl netinkamai atlikto statinio projektavimo ir (ar) pagal įstatymus

turintis teisę į žalos dėl asmens gyvybės atėmimo atlyginimą, kai asmens gyvybės atėmimas įvyko dėl netinkamai atlikto statinio projektavimo.

10. Taisyklėse naudojamos sąvokos atitinka sąvokas nustatytas Civiliniame kodekse, Draudimo įstatyme ir Statybos įstatyme.

III. DRAUDIMO OBJEKTAS

11. Draudimo objektas yra draudėjo civilinė atsakomybė už žalą, padarytą tretiesiems asmenims, kuri atsirado draudimo sutarties galiojimo metu ir šalių nustatytu laikotarpiu, kuris negali būti trumpesnis už Civilinio kodekso 6.698 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytą garantinį terminą, dėl draudimo sutarties galiojimo metu netinkamai atlikto statinio projektavimo, kai draudimo sutartis sudaryta pagal atskirą statinio projektą arba dėl netinkamo statinio projektavimo, kurio statinio projektai ar jų dalys buvo perduoti užsakovams draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu ir kurių projektavimo darbų rangos sutartys buvo pasirašytos po statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutarties įsigaliojimo dienos, kai draudimo sutartis sudaryta pagal projektavimo įmonės projektavimo darbų mastą per metus.
12. Draudimo objektas nėra draudėjo civilinė atsakomybė dėl netinkamai atlikto statinio projektavimo metu padarytos žalos jo paties turtui ir (ar) asmeniui bei dėl žalos jo šeimos narių turtui. Draudimo objektas taip pat nėra draudėjo civilinė atsakomybė dėl bet kokios kitos jo veiklos, nesusijusios su statinio projektavimu.

IV. DRAUDIMINIS ĮVYKIS

13. Draudiminis įvykis yra draudimo sutarties galiojimo metu ir per terminą, kurio nustatymo kriterijai nurodyti šių taisyklių 11 punkte, reikalavimo pateikimas draudėjui atlyginti žalą, kuri atsirado dėl netinkamai atlikto statinio projektavimo. Vienu draudiminiu įvykiu laikomas įvykis, kilęs dėl tos pačios priežasties, nepaisant to, kad dėl tokio įvykio gali būti pareikšti kelių trečiųjų asmenų reikalavimai. Jeigu žalos padarymo momento neįmanoma nustatyti, laikoma, kad žala padaryta tuo momentu, kai draudėjui buvo pareikštas pirmasis reikalavimas atlyginti nuostolius. Reikalavimo pateikimas pripažįstamas draudiminiu įvykiu esant visoms šioms sąlygoms:
  - 13.1. reikalavimas atlyginti žalą draudėjui, pareikštas ieškinio, rašytinės pretenzijos forma;
  - 13.2. reikalavimas atlyginti žalą draudėjui, pareikštas draudimo sutarties galiojimo metu arba per terminą, kurio nustatymo kriterijai nurodyti šių taisyklių 11 punkte;
  - 13.3. reikalavimas, pareikštas dėl žalos, kuri atsirado draudimo sutarties galiojimo metu arba per terminą, kurio nustatymo kriterijai nurodyti šių taisyklių 11 punkte, dėl netinkamai atlikto statinio projektavimo;
  - 13.4. reikalavimas, pateikiamas dėl netinkamo statinio projektavimo, atlikto draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu, kai draudimo sutartis sudaryta pagal atskirą statinio projektą arba reikalavimas, pateikiamas dėl netinkamo statinio projektavimo, kurio statinio projektai ar jų dalys buvo perduoti užsakovams draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu ir kurių projektavimo darbų rangos sutartys buvo pasirašytos po statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutarties įsigaliojimo dienos, kai draudimo sutartis sudaryta pagal projektavimo įmonės projektavimo darbų mastą per metus;
  - 13.5. reikalavimas, pateikiamas dėl Lietuvos Respublikos teritorijoje esančio statinio ir (ar) jo dalies projektavimo.
14. Jei trečiajam asmeniui žala, kuri atsirado dėl netinkamai atlikto statinio projektavimo, padidėjo po to, kai tretysis asmuo pareiškė draudėjui 13 punkte numatytus kriterijus atitinkančią reikalavimą, vėlesnis pateikimas reikalavimo atlyginti padidėjusią žalą, net jei jis pareikštas pasibaigus terminui, kuris nustatytas 13 punkte, yra draudiminis įvykis.

V. NEDRAUDIMINIAI ĮVYKIAI

15. Nedraudiminiai įvykiai yra reikalavimo pateikimas atlyginti žalą (nuostolius):
  - 15.1. neturtinę, jei draudimo sutartyje nenumatyta kitaip;
  - 15.2. dėl draudėjo ar kitų asmenų prievolių įvykdymo užtikrinimo pagal sutartį ar įstatymą;
  - 15.3. dėl draudėjo ir (ar) trečiųjų asmenų veiksmų, siekiant neteisėtai gauti draudimo išmoką;
  - 15.4. atsiradusią dėl bet kokios veikos, susijusios su paslaugomis ar veikla, kuri išeina už statinio projekto rengėjo ir (ar) statinio projekto dalies rengėjo veiklos, nustatytos Lietuvos Respublikos teisės aktais, ribų;
  - 15.5. atsiradusią iš bet kokios sutarties, kurioje draudėjas veikia kaip statybos rangovas, subrangovas, gamintojas ar tiekėjas, nepriklausomai nuo to, ar ta veikla vykdoma tolygiai su jo projektavimo veikla, kaip numatyta šiose taisyklėse, ar ne;
  - 15.6. finansinę, kuri nesusijusi su žalos padarymu turtui, asmens sveikatai, gyvybei ir (ar) nekilnčią kaip žalos turtui, asmens sveikatai, gyvybei pasekmė;
  - 15.7. dėl projektavimo sutarties įvykdymo termino praleidimo ir išlaidų sąmatos viršijimo;
  - 15.8. finansinę, kylančią dėl bet kokio įrenginio, kitos įrangos pajėgumo, produktyvumo, efektyvumo arba gamintamų produktų (teikiamų paslaugų) kokybės, kiekio, o taip pat dėl negalėjimo naudotis bet kokia įranga ar įrenginiais bei pelno netekimo;
  - 15.9. dėl projektavimo trūkumų ištaisymo;

- 15.10. atsiradusią draudėjo, draudėjo vardu ar draudėjo naudai sudarytų sutarčių (sandorių) pagrindu, jeigu sutartyje (sandoryje) nustatoma draudėjo civilinės atsakomybės apimtis yra didesnė, negu nustato Lietuvos Respublikos įstatymai;
- 15.11. dėl draudėjo tyčios;
- 15.12. kurią draudėjas privalo atlyginti dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga pagal darbuotojų saugą reguliuojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus;
- 15.13. dėl oro, vandens, žemės užteršimo, išskyrus kai užteršimas atsitinka dėl staigus ir netikėto įvykio. Įvykis nėra staigus ir netikėtas, kai įvykio priežastis yra lėtas ar laipsniškas veiksnys arba pasikartojantis įvykiai;
- 15.14. tiesiogiai ar netiesiogiai kylančią dėl jonizuojančios spinduliuotės ar radioaktyviojo užteršimo arba dėl bet kokie sprogstamo branduolinio mišinio ar komponento radioaktyvių, toksinių, sprogstamų ir kitų pavojingų savybių poveikio;
- 15.15. susijusią su asbesto arba pusfabrikačių, gaminių ar kitų medžiagų, turinčių savo sudėtyje asbesto, laikymu, naudojimu, pervežimu, šalinimu, gamyba;
- 15.16. tiesiogiai ar netiesiogiai sąlygotą arba susijusią su sekančiais įvykiais, neatsižvelgiant į tai, kad žalos (nuostolių) atsiradimui ar jų dydžiui galėjo turėti įtakos kitos priežastys ir aplinkybės:
- 15.16.1. karas, agresija, priešiški užsienio jėgų veiksmai, karinio pobūdžio veiksmai (nepriklausomai nuo to, ar buvo paskelbtas karas, ar ne), pilietinis karas, maištas, revoliucija, sukilimas, vidaus neramumai, pasiekę sukilimo, karinės arba neteisėtos jėgos panaudojimo mastą;
  - 15.16.2. bet kokie pobūdžio teroristiniai aktai;

Terorizmo sąvoka šioje sutartyje reiškia pavojaus daugelio žmonių gyvybei ar sveikatai, turtui arba infrastruktūros objektams sukėlimą panaudojant arba grasinant panaudoti jėgą (pvz.: sprogdinant, padegant, paskleidžiant radioaktyviasias, biologines ar chemines kenksmingas medžiagas, preparatus ar mikroorganizmus ir pan.), siekiant politinių, religinių, ideologinių ar etninių tikslų, tame tarpe ir turint tikslą paveikti ar įbauginti vyriausybę ir/ar visuomenę ar jos dalį.
- 15.17. kai reikalavimus dėl žalos turtui reiškia su draudėju susiję asmenys. Su draudėju susiję asmenys – tai juridiniai ar fiziniai asmenys, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja ar yra kontroliuojami draudėjo arba kartu su draudėju yra kontroliuojami trečiosios šalies, o taip pat draudėjo giminaičiai, šeimos nariai, turintys su juo bendrą ūkį;

Kontrolė – tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai įsigytas arba valdomas įmonės akcijų (pajų ar kitokių kapitalo dalių) paketas, suteikiantis jo savininkams arba valdytojams teisę į daugiau kaip 20 procentų balsų juridinio asmens dalyvių susirinkime, o taip pat teisė skirti (išrinkti) ar atšaukti administracijos vadovą, daugiau negu pusė valdybos arba stebėtojų tarybos narių (juos atitinkančių valdymo organų), faktiškai kontroliuoti susijusio asmens priimamus sprendimus (dėl didesnės negu kitų asmenų akcijų (pajų ar kitokių kapitalo dalių) dalies valdymo, sudarytų sutarčių ar kitų aplinkybių).
- 15.18. kilusią dėl intelektualinės nuosavybės teisių pažeidimo, taip pat nesąžiningos konkurencijos ir (ar) veiksnių ribojančių konkurenciją;
- 15.19. kilusią dėl informacijos, saugomos magnetiniuose nešėjuose ar kompiuterinėje atmintyje bei dėl materialinių vertybių, draudėjui patikėtų saugoti ar kontroliuoti, pametimo, sunaikinimo ar praradimo, o taip pat dėl draudėjui saugoti patikėtų rašytinių ir spausdintinių dokumentų praradimo, jei draudimo sutartyje nenustatoma kitaip.

VI. DRAUDIMO SUMA IR DRAUDIMO ĮMOKA

16. Draudimo suma nustatoma draudiko ir draudėjo susitarimu ir nurodoma draudimo liudijime (polise). Minimali draudimo suma, apdraudžiant draudėjo civilinę atsakomybę dėl vieno statinio projekto, turi būti ne mažesnė kaip 150000 litų. Minimali draudimo suma, draudžiant pagal projektavimo įmonės projektavimo darbų mastą per metus, turi būti ne mažesnė kaip 1000000 litų.
17. Jei draudikas išmoka draudimo išmoką, lygią draudimo sumos daliai, draudiko prievolė lieka galioti iki draudimo sutarties ir draudiminės apsaugos termino pabaigos likusiai draudimo sumos daliai, išskyrus atvejus, kai draudimo sutartyje nustatyta, jog draudiko prievolė lieka galioti visai draudimo sumai, neišskaičiuojant iš jos išmokėtų draudimo išmokų.
18. Draudimo įmokos dydį nustato draudikas, atsižvelgdamas į draudimo rizikos laipsnį. Draudimo įmokos dydis nurodomas draudimo liudijime (polise).
19. Draudimo įmoką draudėjas moka pinigais. Šalių susitarimu draudimo įmoka gali būti vienkartinė arba mokama dalimis.
20. Jei draudėjas laiku nesumoka draudimo įmokos dalies (išskyrus pirmąją draudimo įmokos dalį), nuo nesumokėtos sumos skaičiuojami delspinigiai, kurių dydis nustatomas šalių susitarimu, arba, šalims nesusitarus - įstatymų nustatyta tvarka. Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos dalies draudimo sutartyje nustatyto laiku, draudikas apie tai privalo pranešti draudėjui ir statytojui (užsakovui) raštu, nurodydamas, jog, per 15 dienų nuo pranešimo gavimo dienos draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, draudiko prievolės įvykus draudiminiam įvykiui mokėti draudimo išmoką vykdymas bus sustabdytas ir atnaujintas tik draudėjui sumokėjus draudimo įmoką.
21. Atsižvelgdamas į draudimo rizikos pobūdį, draudikas ir draudėjas savo susitarimu gali nustatyti besąlyginę išskai-

tą draudiminio įvykio atveju, kurios dydis privalo būti nurodomas draudimo liudijime (polise). Besąlyginė išskaita - tai suma, kuria draudikas kiekvieno draudiminio įvykio atveju sumažina draudimo išmoką, jei draudimo išmoka mokama draudėjui. Jeigu draudimo išmoka mokama trečiajam asmeniui, draudikas nesumažina draudimo išmokos besąlyginės išskaitos suma, tačiau draudėjas ne vėliau kaip per 7 darbo dienas po to, kai draudikas sumoka draudimo išmoką trečiajam asmeniui, privalo sumokėti draudikui besąlyginės išskaitos sumą. Draudikas privalo nedelsiant informuoti draudėją apie draudimo išmokos mokėjimo trečiajam asmeniui dieną. Besąlyginė išskaita negali būti didesnė kaip 5 procentai draudimo sumos arba 10000 Lt.

VII. DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMAS IR ĮSIGALIOJIMAS

22. Draudimo sutartis sudaroma rašytine forma. Draudimo sutarties sudarymą patvirtina draudiko išduodamas Statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo liudijimas (polisas), kuriame privalo būti nurodyti Civilinio kodekso 6.991 straipsnyje nurodyti rekvizitai bei šie rekvizitai:
  - 22.1. Įrašas: "Statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo liudijimas (polisas)";
  - 22.2. Valstybinės draudimo priežiūros tarnybos prie Finansų ministerijos valdybos leidimu vykdyti Statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą numeris ir išdavimo data.
23. Draudėjas, ketindamas sudaryti draudimo sutartį, pateikia draudikui užpildytą raštišką prašymą. Raštiško prašymo turinį ir formą nustato draudikas.
24. Sudarant draudimo sutartį draudėjas privalo suteikti jam žinomą ir reikšmingą draudimo rizikai įvertinti bei draudimo sutarčiai sudaryti informaciją, kurią draudikas prašo nurodyti raštiškame prašyme arba dėl kurios papildomai teiraujasi raštu, taip pat draudiko reikalavimu pateikti turimus dokumentus, reikšmingus draudimo rizikai įvertinti bei draudimo sutarčiai sudaryti.
25. Draudikas neturi teisės atsisakyti sudaryti draudimo sutartį, išskyrus tuos atvejus, kai draudėjas neįvykdo 24 punkte numatytos pareigos. Draudiko atsisakymas sudaryti draudimo sutartį gali būti skundžiamas teismui.
26. Jei draudėjas neįvykdo 24 punkte nustatytos pareigos, ir draudikas žinodamas tai vis tiek sudaro draudimo sutartį, tai draudikas negali remtis tuo, kad 24 punkte numatyta pareiga neįvykdyta.
27. Draudimo sutartis laikoma sudaryta šalims susitarus ir įstatymo nustatyta tvarka išreiškus valią bei draudėjui sumokėjus draudimo įmoką ar jos dalį, jei šalys susitarė, jog draudimo įmoka yra mokama dalimis. Draudimo sutartis įsigalioja nuo šalių susitarimu nustatytos datos, kuri turi būti nurodyta draudimo liudijime (polise).
28. Draudimo liudijimas (polisas) draudėjui išduodamas tik sudarius draudimo sutartį.

VIII. DRAUDIMO SUTARTIES TERMINAS

29. Draudiminės apsaugos terminas turi apimti laikotarpį:
  - 29.1. nuo statinio projektavimo pradžios iki Civilinio kodekso 6.698 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyto garantinio termino pabaigos, kai draudimo sutartis sudaroma atskiram statinio projektui. Draudimo sutartis atskiram statinio projektui sudaroma nuo statinio projektavimo pradžios iki statinio projektavimo pabaigos;
  - 29.2. nuo draudimo sutarties įsigaliojimo datos iki Civilinio kodekso 6.698 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyto garantinio termino pabaigos - draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu perduotų užsakovams statinio projektų ar jų dalių, kurių projektavimo darbų rangos sutartys buvo pasirašytos po statinio projektuotojo civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutarties įsigaliojimo dienos, kai draudimo sutartis sudaryta pagal projektavimo įmonės projektavimo darbų mastą per metus. Draudimo sutartis draudžiant projektavimo įmonės projektavimo darbų mastą per metus sudaroma vieneriems metams.
30. Jei draudimo sutartis pasibaigė anksčiau negu nustatyta šių taisyklių 29 punkte, draudėjas privalo sudaryti naują draudimo sutartį.
31. Draudimo sutarties termino pradžia ir pabaiga nurodoma kalendorine data draudimo liudijime (polise).

IX. DRAUDIMO RIZIKOS PADIDĖJIMAS

32. Jei draudimo rizika padidėja po draudimo sutarties sudarymo, draudėjas privalo informuoti draudiką apie draudimo rizikos padidėjimą 33 punkte nustatyta tvarka. Galimus draudimo rizikos padidėjimo atvejus draudikas raštu privalo nurodyti draudėjui sudarant draudimo sutartį, o draudėjas privalo raštu patvirtinti, kad susipažino su jais.
33. Draudėjas privalo tuoj pat, tačiau ne vėliau kaip per 7 darbo dienas, draudikui raštu pranešti apie draudimo rizikos padidėjimą, kai pats tai sužinojo.
34. Padidėjus draudimo rizikai, draudikas turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba padidinti draudimo įmoką. Sudarant draudimo sutartį draudikas raštu privalo nurodyti draudėjui tvarką, kuria vadovaujantis bus apskaičiuojamas padidintos draudimo įmokos dydis, o draudėjas privalo raštu patvirtinti, kad susipažino su minėta tvarka.

X. DRAUDIMO RIZIKOS SUMAŽĖJIMAS

35. Jei draudimo sutarties galiojimo metu paaiškėja, jog draudimo rizika sumažėja, draudėjas turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba sumažinti draudimo įmoką. Galimus draudimo rizikos sumažėjimo atvejus draudikas raštu privalo nurodyti draudėjui sudarant draudimo sutartį, o draudėjas raštu privalo patvirtinti, kad susipažino su jais.

XI. DRAUDĖJO PAREIGA PRANEŠTI APIE GALIMĄ DRAUDIMINĮ ĮVYKĮ

36. Draudėjas privalo raštu nedelsiant, tačiau ne vėliau kaip per 7 darbo dienas pranešti draudikui apie kiekvieną reikalavimą atlyginti žalą, kuris yra susijęs arba, draudėjo nuomone, gali būti susijęs su statinio projektavimu draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu ir laikotarpiu nustatytu šių taisyklių 11 punkte. Jeigu draudėjas raštu nepraneša draudikui ar jo atstovui apie draudiminį įvykį per 7 darbo dienas, draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti draudimo išmoką arba ją sumažinti, atsižvelgdamas į tai, ar draudėjas savo pareigos neįvykdė tyčia ar dėl neatsargumo, išskyrus kai įrodoma, kad apie draudiminį įvykį draudikas sužinojo laiku arba kai nepranešimas apie draudiminį įvykį neturėjo įtakos draudiko pareigai išmokėti draudimo išmoką.
37. Draudėjas privalo raštu nedelsiant pranešti draudikui apie bet kokią įvykį ar aplinkybę, kurio pagrindu draudėjui gali būti pareikštas reikalavimas, nurodytas šių taisyklių 36 punkte.

XII. DRAUDĖJO PAREIGOS ĮVYKUS DRAUDIMINIAM ĮVYKIUI

38. Gavęs reikalavimą atlyginti žalą, įvykus draudiminiam įvykiui, draudėjas privalo laikytis draudiko nurodymų ir veikti taip, kad žala būtų sumažinta arba jos išvengta.
39. Įvykus draudiminiam įvykiui, draudėjas turi imtis jam prieinamų protingų priemonių galimai žalai sumažinti, laikydamasis draudiko nurodymų, jeigu tokie nurodymai draudėjui buvo duoti. Draudikas atleidžiamas nuo žalos atlyginimo, jeigu žala atsirado dėl to, kad draudėjas sąmoningai nesiėmė jam prieinamų protingų priemonių šiai žalai sumažinti ar išvengti.
40. Draudikas privalo XIX skyriuje nustatyta tvarka atlyginti draudėjui būtinas išlaidas, patirtas vykdant pareigą, numatytą 38 punkte.
41. Be raštiško draudiko sutikimo draudėjas neturi teisės iš dalies ar visiškai pripažinti ar tenkinti reikalavimą atlyginti žalą.
42. Jei draudėjui pareiškiamas ieškinys teisme, draudikas ne vėliau kaip per 7 dienas nuo draudėjo pranešimo apie pareiškštą ieškinį turi teisę pareikalauti, jog draudėjas įgaliotų draudiko paskirtus asmenis atstovauti draudėjo interesams teisme. Draudėjas privalo įgalioti draudiko paskirtus asmenis atstovauti draudėjo interesams. Jei draudėjo interesams teisme atstovauja draudiko paskirti asmenys, draudikas XIX skyriuje nustatyta tvarka privalo atlyginti draudėjui patirtas ir iš jo priteistas teismo išlaidas bei patirtas ir priteistas išlaidas atstovo teisme pagalbai apmokėti.
43. Jei draudėjas dėl savo kaltės neįvykdo 42 punkte numatytos pareigos, draudikas neprivalo atlyginti teismo išlaidų ir išlaidų atstovo pagalbai teisme apmokėti.

XIII. BENDROSIOS ŽALOS DYDŽIO NUSTATYMO IR DRAUDIMO IŠMOKOS IŠMOKĖJIMO NUOSTATOS

44. Draudimo išmoka gali būti mokama tik nustačius draudiminio įvykio faktą ir žalos dydį. Teisę kreiptis dėl draudimo išmokos išmokėjimo turi draudėjas ir tretysis asmuo.
45. Draudimo išmokos dydį nustato draudikas, atsižvelgdamas į padarytos žalos dydį. Žalos dydis nustatomas atsižvelgiant į Civilinio kodekso ir kitų teisės aktų nuostatas, įsiteisėjusį teismo sprendimą ar įsiteisėjusią teismo nutartį patvirtinti taikos sutartį civilinėje byloje pagal trečiojo asmens ieškinį draudėjui dėl žalos atlyginimo, trečiojo asmens ar kitų įstaigų bei įmonių, pagal teisės aktus turinčių teisę nustatyti žalos sveikatai dydį, išvadas.
46. Draudimo sutarties šalys atskiru susitarimu gali nustatyti, jog padarytos žalos dydį nustatys draudimo sutarties šalių paskirti nepriklausomi ekspertai. Šiuo atveju šalių susitarimu būtina nustatyti nepriklausomų ekspertų skyrimo, jų darbo apmokėjimo, atliekamo tyrimo ir išvadų pateikimo tvarką.
47. Draudimo išmoka negali viršyti draudimo sumos ir žalos dydžio, išskyrus atvejus nurodytus Civilinio kodekso 6.1013 straipsnyje.
48. Išmokėjęs draudimo išmoką, draudikas atgręžtinio reikalavimo teisę į draudėją įgyja tik įstatymų numatytais atvejais. Visais kitais atvejais draudikas neįgyja atgręžtinio reikalavimo teisės į draudėją.
49. Jei draudimo sumos nepakanka draudimo išmokoms visiems reikalavimo teisę turintiems asmenims išmokėti, draudimo išmoka paskirstoma proporcingai, atsižvelgiant į šių asmenų skaičių, žalos dydį ir pobūdį.

XIV. DRAUDĖJO KREIPIMASIS Į DRAUDIKA DĖL DRAUDIMO IŠMOKOS IŠMOKĖJIMO TRETIESIEMS ASMENIMS

50. Kad būtų išmokėta draudimo išmoka, draudėjas privalo pateikti draudikui šiuos dokumentus ar jų nuorašus:
  - 50.1. draudėjo prašymą išmokėti draudimo išmoką;
  - 50.2. dokumentus apie statinio projektavimo, kurio pasekmėje atsirado žala, aplinkybes ir pasekmes;
  - 50.3. trečiojo asmens reikalavimą atlyginti žalą kartu su dokumentais, pateiktais draudėjui.
51. Draudikas draudimo išmoką moka konstatavus draudiminio įvykio faktą ir nustačius žalos dydį, bet ne vėliau kaip per 7 dienas fiziniams asmenims arba 15 dienų juridiniams asmenims nuo tos dienos, kai gaunama visa informacija, reikšminga nustatant draudiminio įvykio faktą, aplinkybes ir pasekmes bei draudimo išmokos dydį. Jei draudimo sutartyje nustatyta, kad mokamos periodinės išmokos, šios sąlygos taikomos pirmai periodinei draudimo išmokai.
52. Draudikas dėl savo kaltės praleidęs draudimo išmokos mokėjimo terminą moka įstatymų nustatytus delspinėius.

gius.

53. Jei praėjus 51 punkte nustatytam terminui draudimo išmoka nėra išmokėta ar nepradėta mokėti, draudikas raštu privalo informuoti draudėją, trečiąjį asmenį ir motyvuotai nurodyti draudimo išmokos nemokėjimo priežastis.
54. Draudėjo reikalavimu draudikas privalo raštu pateikti draudėjui išsamią informaciją apie draudiminio įvykio administravimo eigą ir leisti draudėjo ir (ar) trečiojo asmens paskirtam atstovui stebėtoju teisėmis dalyvauti nustatant žalos dydį.

XV. TREČIOJO ASMENS TIESIOGINIO REIKALAVIMO TEISĖ

55. Tretysis asmuo turi tiesioginio reikalavimo teisę į draudiką dėl draudimo išmokos išmokėjimo. Kad būtų išmokėta draudimo išmoka, tretysis asmuo privalo pateikti draudikui šiuos dokumentus ar jų nuorašus:
  - 55.1. trečiojo asmens prašymą išmokėti draudimo išmoką;
  - 55.2. dokumentus apie statinio projektavimo, kurio pasekmėje atsirado žala, aplinkybes ir pasekmes.
56. Būtinose sąlygose tiesioginio reikalavimo teisei realizuoti yra draudiminio įvykio buvimas ir tai, jog draudėjas trečiajam asmeniui nėra atlyginęs žalos arba yra atlyginęs tik dalį jos.
57. Jei tretysis asmuo pasinaudoja tiesioginio reikalavimo teise į draudiką, draudėjo ir draudiko teisės ir pareigos, numatytos šiose taisyklėse, išlieka.

XVI. DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMAS DĖL ŽALOS SVEIKATAI

58. Draudimo išmoka, dėl žalos padarytos trečiojo asmens sveikatai, išmokama vienu kartu.
59. Jei žala sveikatai dėl statinio projektavimo yra tęstinio pobūdžio, draudimo išmoka mokama periodiniais mokėjimais įstatymų nustatyta tvarka.
60. Pasikeitus žalai padarytai trečiojo asmens sveikatai draudimo išmoka perskaičiuojama įstatymų nustatyta tvarka.
61. Jei įstatymai suteikia teisę draudėjui atlyginti žalą sveikatai vienkartinė pinigų suma, draudikas gali, trečiojo asmens pageidavimu, išmokėti vienkartinę draudimo išmoką už visą padarytą ar atsiradusią žalą.

XVII. DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMAS DĖL ŽALOS SUSIJUSIOS SU ASMENS GYVYBĖS ATĖMIMU

62. Draudimo išmoka dėl žalos, susijusios su asmens gyvybės atėmimu, tretiesiems asmenims išmokama periodiniais mokėjimais įstatymų nustatyta tvarka.
63. Jei įstatymai suteikia teisę draudėjui atlyginti žalą vienkartinė pinigų suma, draudikas gali, asmens, pagal įstatymus ir šias taisykles turinčio teisę į žalos dėl asmens gyvybės atėmimo atlyginimą, pageidavimu, išmokėti vienkartinę draudimo išmoką už visą padarytą ar atsiradusią žalą.

XVIII. DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMAS DRAUDĖJUI

64. Jei draudėjas yra atlyginęs žalą, draudimo išmoka mokama draudėjui tik tuo atveju, jei draudėjas buvo gavęs draudiko sutikimą atlyginti žalą arba jei draudėjas yra įrodęs, jog draudikas nepagrįstai nedavė tokio sutikimo.
65. Jei draudėjas yra atlyginęs dalį žalos, draudimo išmoka mokama draudėjui tik tuo atveju, jei draudėjas buvo gavęs draudiko sutikimą atlyginti žalą arba jei draudėjas yra įrodęs, jog draudikas nepagrįstai nedavė tokio sutikimo, be to, jei draudikas trečiajam asmeniui yra išmokėjęs draudimo išmoką dėl neatlygintos žalos dalies.

XIX. DRAUDĖJO IŠLAIDŲ, NUMATYTŲ 40 IR 42 PUNKTUOSE, ATLYGINIMAS

66. Draudėjo išlaidos, numatytos 40 ir 42 punktuose, atlyginamos tik išmokėjus draudimo išmoką.
67. Atlyginamos išlaidos, numatytos 40 ir 42 punktuose, kartu su draudimo išmoka negali viršyti draudimo sumos, išskyrus atvejus numatytus Civilinio kodekso 6.1013 straipsnyje.
68. Draudėjo išlaidos, patirtos laikantis draudiko nurodymų (38 punktas) atlyginamos net ir tuo atveju, jei vėliau paaiškėja, jog reikalavimas atlyginti žalą buvo nedraudiminis įvykis. Draudėjo išlaidos, patirtos siekiant sumažinti žalą ar stengiantis jos išvengti (38 punktas), neatlyginamos, jei vėliau paaiškėja, jog reikalavimas atlyginti žalą buvo nedraudiminis įvykis.
69. Draudėjo išlaidos, numatytos 42 punkte, atlyginamos tik tuo atveju, jei draudėjo interesus teisme atstovavo draudiko paskirti asmenys. Šios išlaidos atlyginamos net ir tuo atveju, jei vėliau paaiškėja, jog reikalavimas atlyginti žalą buvo nedraudiminis įvykis.

XX. DVIGUBAS DRAUDIMAS

70. Įvykus draudiminiam įvykiui ir nustatius, kad dėl tos pačios rizikos draudėjas yra sudaręs draudimo sutartis daugiau nei su viena draudimo įmone, draudimo išmoką kiekviena draudimo įmonė moka proporcingai draudimo sutartyje nurodytai draudimo sumai, tačiau draudiko ir kitų draudimo įmonių išmokamos draudimo išmokos negali viršyti žalos dydžio.

XXI. DRAUDIKO TEISIŲ IR PAREIGŲ PAGAL DRAUDIMO SUTARTĮ PERLEIDIMAS

71. Draudikas įstatymų nustatyta tvarka turi teisę perleisti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartis kitam ar kitiems draudikams.
72. Draudėjui nesutinkant su draudiko ketinimu perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems draudikams draudimo sutartis nutraukiama draudimo sutarties šalių susitarimu. Tokiu atveju draudėjui yra grąžinama draudimo įmoka už nepanaudotą draudimo sutarties galiojimo laikotarpį.

XXII. DRAUDIMO SUTARTIES NUTRAUKIMAS IR PAKEITIMAS

73. Draudimo sutartis nutraukiama ir keičiama Civilinio kodekso nustatyta tvarka. Draudimo sutartis negali būti nutraukta, jeigu draudėjas nėra sudaręs naujos draudimo sutarties, išskyrus atvejus, kai draudėjui išnyksta pareiga sudaryti draudimo sutartį.
74. Nutraukus draudimo sutartį, draudėjui grąžinama sumokėta draudimo įmoka, iš kurios draudikas turi teisę išskaičiuoti sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (ne daugiau kaip 15 procentų visos draudimo įmokos) bei draudimo įmokos dalį už iki draudimo sutarties nutraukimo suteiktą draudimo apsaugą.
75. Bet kokie šiose taisyklėse numatyti šalių susitarimai, draudimo sutarties pakeitimai ir papildymai turi būti rašytinės formos ir pasirašyti abiejų draudimo sutarties šalių.

XXIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

76. Visi draudimo sutarties šalies pranešimai kitai draudimo sutarties šaliai turi būti teikiami raštu. Draudimo sutarties šalis privalo nedelsiant informuoti kitą šalį apie buveinės ar nuolatinės gyvenamosios vietos adresą pasikeitimą.
77. Draudimo sutarties sąlygas neapartas šiose taisyklėse reglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai bei kiti teisės aktai.
78. Visi draudėjo, draudiko ir trečiųjų asmenų ginčai, kylantys dėl draudimo sutarties ar susiję su ja, sprendžiami Lietuvos Respublikos teismuose.

